

SAMO-SADO-MAZO

Zanimljivo pitanje koje bi svaki možebitni menadžer trebao sam sebi razjasniti odnosi se na karakternu osobinu ili čimbenik od posebnog značaja za vaš poslovni uspjeh. Vjerojatno mislite da su to u modernom informatičkom društvu – znanje, inteligencija, elokvencija, šarm ili nešto drugo slične plemenite sorte, no mi vam predlažemo odgovor koji je bitno jednostavniji i samim time zahtjevniji

Piše: **Srdan Roje**

Kad bi vas netko zamolio da izdvojite samo jednu osobinu, karakteristiku ili čimbenik koji smatrati najpoželjnijim za svoj budući poslovni uspjeh, što biste rekli?

Dakako, ovo je pitanje bez točnog odgovora, pa bez obzira na to što na njega odgovorili – jamačno niste pogriješili, no svejedno dopustite da vam sugeriramo jednu mogućnost koja vam možda nije pala na pamet otrpve. Možda griješimo, možda ste upravo to o čemu planiramo pisati odvalili k'o iz topa, no iskreno sumnjamo i – da bi stvar bila gora – na neki smo način za to sami krivi. Naime, u rubrici znakovito nazvanoj "Menadžer novog kova" iz mjeseca u mjesec govorimo o smjernicama modernog poslovanja, tehnologiji, znanju, povećanju efikasnosti uz smanjenje količine prolivenog znoja, boljem omjeru uporabe glave u odnosu na mišiće... a danas ćemo vam, baš za vraga, ponuditi odgovor koji kao da smo prepisali s kakvog antičkog papirusa.

Jer pozvat ćemo vas da razmislite kako bi vam kao odgovor na pitanje iz prve rečenice teksta zazvučalo: *disciplina*. (Mala jezična digresija: neki bi možda na ovom mjestu radije upotrijebili izraz "samodisciplina", ali budući da ionako disciplinirati možete isključivo samog sebe, a ostale tek "natjerati", što nikako nije isto, ta ćemo dva pojma za potrebe ove rasprave smatrati sinonimima).

Prije negoli se zapetljamo u detaljnije razmatranje ove izjave koja kao da je ispala iz kakvog lošeg filmskog povijesnog megaspektakla, moramo odmah pojasniti: disciplina nije (nužno) bičevanje samog sebe u cilju (samo)natjeravanja da napravite ono što vam se uopće ne radi. Dapače i dakako, disciplina je jednako tako i natjeravanje samog sebe da napravite nešto što vam je zapravo sasvim "po guštu", ali zahtijeva nekakvu pret hodnu akciju! Koliko ste puta htjeli otići na neki koncert, ali na kraju niste – samo zato što se niste nijedno jutro u tjednu održavanja koncerta uspjeli natjerati da ustanete malo ranije i prošetate do centra kako biste kupili karte u pretprodaji? Koliko ste puta ostali doma umjesto da odete na tulum jer je vani slutilo na kišu? Ili obećali samom sebi da ćete upisati tečaj stranog jezika, otići na radionicu crtanja, sviranja, plesanja ili tamburanja, smršaviti par kila, kvalitetnije se hraniti, ići redovito na predavanja, više se baviti sportom – ali ste to stalno iz dana u dan odgađali do trenutka kad je već ionako bilo prekasno? Najgore od svega, ako je postojao rok nakon kojeg dotična akcija više nije imala nikakvog smisla, nakon njegova isteka preplavio vas je slatko-gorki osjećaj olakšanja što se "problem riješio sam od sebe". Kakve li prekrasne pirove pobjede!

Lakše reći nego učiniti

I u nekim drugim, razvijenijim i bogatijim poslovnim okruženjima (samo)disciplina je strahovito bitna, ali u našem je domaćem kontekstu apsolutno neprocjenjiva jer, slijedom okolnosti o kojima bismo ipak šire raspravljali nekom drugom prigodom, većina malih poslovnih poduhvata na domaćem terenu započinje praktički kao hobi, odnosno kao "mali posao sa strane" nekog budućeg poduzetnika. S obzirom na kronični nedostatak kapitala, malotko može sebi priuštiti luksuz da se prvo odrekne sigurnih i stalnih primanja (čitaj: preda pismeni otkaz u firmi u kojoj radi), unajmi prostor, zaposli nekolicinu ljudi i financira ih iz osiguranog *start-up* fonda dok tvrtka ne počne pokrivati vlastite troškove. Proces je pogotovo na granici nemogućeg ako uključuje zapošljavanje drugih ljudi odmah u startu. Umjesto toga, daleko je češća situacija da ste negdje (nesretno) zaposleni, radite posao svojih snova "u slobodno vrijeme", maštate o tome da ga pretvorite u *onaj-koji-donosi-novac-za-život*, ali... Uvijek taj nesretan "ali"...

Prije ili kasnije dolazite u situaciju da svoj plaćeni posao zastavljate zbog hobija koji *samo-što-nije-postao-posao*, a hobi zbog posla i na kraju – stagnira i jedno i drugo. Kad biste se barem nekako mogli natjerati da svaki dan, ali baš svaki dan, nakon odradene tlake (plaćenog i smrtonosno besperspektivnog

posla), po povratku kući, od 19 sati pa nadalje, barem sat-dva radite na onome što je vaš dugoročni san. Ili barem veći dio subote i nedjelje. Što je dobro, što nam treba? Kičme, kičme disciplina!

Mnogi će se umjetnici također prepoznati u ovome: maštate o tome da budete slikar, glumac, pisac, pjesnik, glazbenik, plesač... Dakako, dok se ne probijete, od tih aktivnosti nema baš nekih novaca, a od nečeg se mora živjeti, pa se onda "priremeno" zapošljavate na nekom zatupljujućem poslu, a sami sebi obećavate kako ćete svoj san sanjati u isto ono maločas spomenuto slobodno vrijeme. No to se jednostavno ne događa. Iz dana u dan ponavljate sami sebi kako "počinjete ozbiljno" od sutra ili od ponedjeljka, ali taj famozni sutra nikako da svane. Da, sve znamo: nakon posla vam je dosta svega i treba vam malo odmora. Pa treba nešto pojesti. A red je i da s prijateljima pivu popijete. Vikend? Pa kad ćete se naspavati, pobogu, ako ne u subotu ili nedjelju. I tako to krene.

Ako ste se prepoznali u ovome: sve je u redu, nemojte plakati. Ako niste, opet nikakav problem: budući da ste očito Cajlonac, Dalek ili Terminator, zaboravite na sve i sjetite se pripomenuti svom doktoru na sljedećem sistematskom da vam promijeni ulje. Jer odgađanje neesencijalnih obveza, baš kao i manjak (samo)discipline, vjerojatno je jedna od najkarakterističnijih ljudskih osobina.

No, što je tu je. Kad je to već tako jasno obilježje ljudskog roda, otpor je uzaludan, zar ne? Tko se rodio nediscipliniran, takav će i umrijeti, tu se ništa ne može napraviti, zar ne?

Ne! Dovraga i bestraga, slušate li vi nas? Lijek za nediscipliniranu postoj i bezočno je jednostavan, ali unaprijed vas upozoravamo: primite li ga se, smrtno ćete ga mrziti. I nas s njime. I ovaj tekst. I svaki "plan B" u širem smislu. Samo zato što pokrenusmo cijeli taj đavolji proces skidanja uroka nediscipline. Ozbiljno. Gdna je to stvar.

Sam svoj švicarski sat

No da skratimo, evo što vam je činiti. Smislite neku aktivnost koja vas opušta i vrlo je jednostavna te joj posvetite petnaest minuta svaki dan. Ali svaki dan. Ukupno 365 puta godišnje, jednom više svake prijestupne. Najbolje bi bilo da to bude u otprilike isti sat, ali nije ključno. Ključno je da nikad, ali ama baš nikad, ni pod koju cijenu ovu jednostavnu obvezu ne preskočite.

Prvo: mora biti aktivnost koju možete obavljati kod kuće – tek toliko da vam zima, kiša ili snijeg ne otvore vrata dodatnim izgovorima. Kad kažemo "aktivnost", znači da biste za nju trebali koristiti prste, ruke ili noge. Spavanje se ne računa, slušanje glazbe ležečki, surfanje webom i gledanje televizije također otpadaju. Drugo: važno je da je aktivnost jednostavna, jer zadata li sami sebi dnevnih 500 sklekova, vjerojatno će vas već drugi dan snažna bol u mišićima spriječiti u održavanju dnevnog kontinuiteta. I treće: bitno je da to nije nešto što inače radite profesionalno, te da vas veseli i opušta. Ali nije, ponavljamo, **nije** važno da ste u tome dobri. Ako već jeste – nema veze, ali ako niste – ne pokušavajte silom usavršiti odabranu vještinu, jer time postaje manje opuštajuća. Dakle: slikajte, tandrčite po gitari ili bubnjevima, pjevajte, vozite sobni bicikl, radite figurice od gline, plešite (pri čemu, da ne bi bilo zabune, više mislimo na "plešite" u smislu "skačite bez veze po sobi zatvorenih očiju" nego "pažljivo proučavajte snimke velemajestora tanga").

Igra je u tome da nikad, ali ama baš nikad odabranu akciju ne preskočite. Slobodno je promijenite kad vam dosadi, ali što god da ste odlučili raditi ujutro – radite to svako, svako, ama baš svako jutro, pa makar vani upravo započinjao nuklearni rat. (Šalimo se, u tom slučaju možete preskočiti).

Nakon nekog kraćeg vremena bit će vam se daleko lakše izboriti čak i s onim najgorim obvezama, što će imati neobjašnjivo dalekosežan pozitivan učinak na vaš život u cjelini. Ne vjerujte nam na riječ. Probajte. I mi smo.